

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 01.02.1971, sp. zn. 1 Tz 40/70, ECLI:CZ:NS:1971:1.TZ.40.1970.1

Číslo: 35/1971

Právní věta: U přečinů se v řízení před samosoudcem použije zvláštních ustanovení o řízení proti mladistvým pod podmínkou, že návrh prokurátora na potrestání byl doručen soudu před dovršením devatenáctého roku obviněného (§ 301 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 314b odst. 1 tr. ř.).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 01.02.1971

Spisová značka: 1 Tz 40/70

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Mladiství, Přečiny, Řízení před samosoudcem, Řízení proti mladistvým

Předpisy: 140/1961 Sb. § 74

§ 11

§ 13 odst. 1

§ 297 odst. 2

§ 298

§ 299

§ 301 odst. 2

§ 314b odst. 1 150/1969 Sb. § 3 odst. 1

§ 76

§ 79 odst. 1

§ 82 odst. 1 141/1961 Sb. § 292

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35/1971 sb. rozh.

U přečinů se v řízení před samosoudcem použije zvláštních ustanovení o řízení proti mladistvým pod podmínkou, že návrh prokurátora na potrestání byl doručen soudu před dovršením devatenáctého roku obviněného (§ 301 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 314b odst. 1 tr. ř.).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 1. 2. 1971, sp. zn. [1 Tz 40/70](#).)

Rozsudkem samosoudce okresního soudu Praha-západ z 30. dubna 1970 sp. zn. Ta 57/70 byl

mladistvý O. K. uznán vinným přečinem proti majetku v socialistickém a osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., který spáchal tak, že 26. prosince 1969 kolem 0.30 hod. v restauraci Lidový dům v Řevnicích, okr. Praha-západ, převzal od P. S. cizí pánský modrý molitanový kabát v hodnotě 880 Kčs, odnesl jej před restauraci a tam odcizil z rukávu kabátu mohérovou šálu višňové barvy v hodnotě 150 Kčs, kterou si ponechal, a kabát opět odevzdal P. S. Za to byl podle § 3 zák. č. 150/1969 Sb. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání čtyř měsíců, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu jednoho roku.

Tento rozsudek nabyl právní moci v řízení před soudem prvního stupně.

Ministr spravedlnosti ČSR podal proti rozsudku samosoudce okresního soudu Praha-západ z 30. dubna 1970 sp. zn. Ta 57/70 stížnost pro porušení zákona ve prospěch mladistvého O. K. Uvádí v ní, že obviněný O. K. spáchal čin, který byl předmětem návrhu na potrestání, po ukončení věku patnácti let a před dovršením věku osmnácti let, a že návrh na potrestání došel okresnímu soudu před dovršením devatenáctého roku obviněného. Podle námitek stížnosti pro porušení zákona okresní soud měl vzhledem k těmto skutečnostem postupovat v řízení proti obviněnému O. K. a při rozhodování věci podle ustanovení o řízení proti mladistvým podle hlavy devatenácté, oddílu prvního tr. ř. a podle zvláštních ustanovení o stíhání mladistvých obsažených v hlavě sedmé obecné části trestního zákona. Samosoudce okresního soudu Praha-západ konal řízení proti obviněnému O. K. podle ustanovení o obecném způsobu řízení a při svém rozhodování nevycházel z ustanovení hlavy sedmé obecné části tr. zák., jmenovitě z ustanovení § 76, § 79 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zák. Samosoudce okresního soudu Praha-západ učinil tedy rozhodnutí u mladistvého O. K. na podkladě vadného postupu řízení a tak porušil v neprospěch mladistvého K. zákon v ustanoveních § 291 a násl., tr. ř., a § 74 a dalších tr. zák. Ministr spravedlnosti ČSR navrhoval v závěru stížnosti pro porušení zákona, aby Nejvyšší soud ČSR v Praze vyslovil vytykané porušení zákona, aby zrušil napadený rozsudek a vadné řízení, které mu předcházelo v části týkající se mladistvého O. K. a aby dále postupoval podle ustanovení § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR na podkladě této stížnosti pro porušení zákona napadený rozsudek zrušil a samosoudci okresního soudu Praha-západ přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud ČSR zjistil z obsahu spisu, že ve věci proti O. K., vedené u SNB - obvodního oddělení VB Dobřichovice pod sp. zn. ČVS VB 2/70 se konalo objasňování pro přečin proti majetku v socialistickém a osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. a že okresní prokurátor pro Prahu-západ, jemuž došla zpráva o výsledku objasňování, podal na O. K., nar. 3. června 1952, návrh na potrestání pro přečin podílnictví podle § 11 zák. č. 150/1969 Sb., který spáchal podle návrhu na potrestání shora popsaným jednáním.

Návrh okresního prokurátora na potrestání O. K. byl doručen okresnímu soudu Praha-západ 15. dubna 1970.

Z těchto skutečností vyplývalo, že O. K. spáchal skutek, který byl předmětem návrhu na potrestání, po ukončení věku patnácti let a před dovršením věku osmnácti let. Doručením návrhu na potrestání O. K. okresnímu soudu Praha-západ bylo podle § 314b odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání a nastaly účinky vznesení obvinění (§ 163 odst. 1 tr. ř.).

Samosoudce okresního soudu Praha-západ přehlédl tyto skutečnosti, ačkoli byly důležité z hlediska správné aplikace procesního i hmotného práva; podmiňovaly provedení řízení proti O. K. podle zvláštního způsobu uvedeného v oddílu prvním devatenácté hlavy tr. ř. a použití zvláštních

ustanovení obecné části tr. zák. o stíhání mladistvých.

Podle ustanovení § 74 tr. zák. osoba, která v době spáchání trestného činu (přechinu) dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku, je mladistvým, a při jejím trestání soud přihlédne k zvláštní péči, kterou socialistická společnost věnuje mládeži. U mladistvých je upraveno trestní stíhání odchylným způsobem od obecné trestní odpovědnosti. Tato zvláštní ustanovení o stíhání mladistvých jsou uvedena v hlavě sedmé obecné části trestního zákona (§ 74 až § 87) a platí i u přečinů uvedených v zák. č. 150/1969 Sb., jak to stanoví ustanovení § 13 odst. 1 cit. zák. o přečinech.

Zvláštní způsob řízení proti mladistvým je upraven v hlavě devatenácté, oddílu prvním trestního řádu (v ustanoveních § 291 až 301), a vztahuje se i na řízení proti mladistvým o přečinech před samosoudcem s odchylkami, které stanoví oddíl čtvrtý téže hlavy tr. ř.

Podle ustanovení o obecném způsobu řízení postupuje soud v řízení proti mladistvým, a tedy neužije ustanovení oddílu prvního hlavy devatenácté tr. ř. jen za splnění podmínek uvedených v ustanovení § 301 odst. 2 písm. a), b) tr. ř., které u O. K. nebyly dány, protože obviněný spáchal posuzovaný čin před dovršením osmnáctého roku svého věku a k vznesení obvinění formou doručení návrhu prokurátora na potrestání soudu došlo před dovršením devatenáctého roku O. K. (§ 314b odst. 1, § 163, § 301 odst. 2 písm. b) tr. ř.).

V daném případě zvláštní způsob řízení ve srovnání s obecným způsobem řízení měl záležet zejména v tom, že mladistvý O. K. měl mít podle § 291 tr. ř. v řízení před samosoudcem okresního soudu Praha-západ obhájce, měly být zjištěny poměry mladistvého podle kritérií demonstrativně uvedených v ustanovení § 292 tr. ř., o hlavním líčení měl být podle § 297 odst. 2 tr. ř. vyrozuměn též orgán pověřený péčí o mládež, rozhodnutí samosoudce mělo být oznámeno podle ustanovení § 298 tr. ř., tj. mimo jiné též orgánu pověřenému péčí o mládež tak, aby tento orgán mohl ve smyslu § 299 tr. ř. uplatnit své právo podat proti rozhodnutí soudu opravný prostředek.